

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o energetskoj učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14) uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog i distribucijskog sustava te tržišta energije u vezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda na energiji te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti. Zakonom su u hrvatsko zakonodavstvo prenijete odrednice Direktive 2012/27/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti (u dalnjem tekstu: Direktiva).

Svrha zakona je ostvarivanje ciljeva održivog energetskog razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskog sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera energetske učinkovitosti u svim područjima potrošnje i proizvodnje energije.

Zakon također ima za cilj uspostavu mehanizama kojima će se ostvariti energetske uštede u krajnjoj potrošnji energije na način na koji je to propisano Direktivom. Europska Komisija je po službenoj dužnosti otvorila istragu o ispravnoj provedbi i primjeni odredbi Direktive u Republici Hrvatskoj radi procjene moguće neusklađenosti s pravom Europske Unije – EU PILOT ref. Br. EUP(2017)9273-HRVATSKA.

Temeljem sadržaja navedenog dokumenta i prepoznatih neusklađenosti koje bi mogle dovesti u pitanje, prvenstveno realizaciju obveznih ciljeva, ali i funkcionalno provođenje mjera energetske učinkovitosti i praćenje ušteda pristupilo se izmjenama i dopunama Zakona.

Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakonom se uređuje cjeloviti i sveobuhvatni sustav obveznika vezanih uz sheme energetskih usluga definiranih člankom 7. Direktive.

Članak 7. Direktive predviđa da svaka država članica, u svrhu postizanja kumulativnog cilja uštede energije u krajnjoj potrošnji do 31. prosinca 2020. godine uvodi sustav obveza energetske učinkovitosti. Kao alternativa uspostavljanju sustava obveza energetske učinkovitosti članice mogu odlučiti poduzeti druge mjere politike (tzv. alternativne mjere politike) za ostvarenje ušteda energije

među krajnjim kupcima. Države članice mogu kombinirati sustave obveza s alternativnim mjerama politike, uključujući nacionalne programe za energetsku učinkovitost.

Republika Hrvatska se u Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti opredijelila primjeniti kombinirani pristup, odnosno dio ušteda ostvariti kroz sustav obveza, a dio kroz alternativne mjere politike. Zbog kašnjenja u uspostavi sustava obveza energetske učinkovitosti (u godinama od 2014. do 2018.), nije izgledno da će se kumulativni cilj ušteda moći ostvariti. S obzirom na kumulativni način računanja cilja, da bi se nadoknadio kašnjenje, bila bi potrebna iznimno visoka ulaganja u vrlo kratkom roku što bi značilo vrlo veliki pritisak na stranke obveznice i krajnje kupce energije, a bila bi upitna i provedba s obzirom na tehnička ograničenja. Izmjenama i dopunama Zakona uspostavlja se sustav obveza koji će imati dugoročnu perspektivu i poticati ulaganja u energetsku učinkovitost, ujedno prilagođen prilikama u Republici Hrvatskoj.

Nadalje:

- Izmjenama se osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU;
- Usklađuje se sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine, br. 46/18), koji predviđa da Ministarstvo preuzima stručne poslove određene posebnim propisom kojim se uređuje učinkovito korištenje energije, uključivo sve poslove koje obavlja nacionalno koordinacijsko tijelo;
- Prenose se odrednice Direktive izvještavanju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti;
- Pojašnjavaju se dužnosti javnog sektora, naročito u pogledu imenovanja jedne odgovorne osobe za energetsku učinkovitost i načina njezina imenovanja;
- Prenose se odrednice Direktive o obvezi osiguravanja transparentnosti informacija;
- Detaljno se uređuju odnosi u ugovoru o energetskom učinku, sukladno uvjetima koji ne predstavljaju javni dug u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima;
- Prenose se zahtjevi Direktive koje se odnose na sadržaj ugovora o energetskom i stavke koje treba uključiti u ugovore o energetskom učinku sklopljene s javnim sektorom;
- Prenose se odrednice Direktive za potrebe procijene uštede energije na temelju procijenjene površine fonda zgrada javnog sektora;
- Sukladno izmjenama i dopunama raspisuje se tržišni inspekcijski nadzor, nadležna ministarstva te prekršajne odredbe.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Očekuje se da će provedba rješenja predloženih ovim prijedlogom Zakona rezultirati ostvarivanju ciljeva uštede energije u krajnjoj potrošnji energije.

Također se očekuje da će se uspostavom sustava koji će imati dugoročnu perspektivu stvoriti održivi uvjeti za razvoj sustava i ostvarenje ušteda, a u skladu s Direktivom i pravom Europske Unije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

Članak 1.

U Zakonu o energetskoj učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14.) u članku 1. stavku 2. iza riječi: »učinkovitost« i zareza dodaju se riječi: »tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavlja na tržište ili na raspolaganje na tržištu«.

Članak 2.

U članku 2. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU.«.

Članak 3.

U članku 4. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.«.

U stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

»*1. SGE* – znači Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, koji sukladno ovom Zakonu obavlja poslove sustavnog gospodarenja energijom.«.

Točka 5. mijenja se i glasi:

»*5. distributer energije* – znači pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.«.

Točka 19. mijenja se i glasi:

»*19. javni sektor* – znači tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo.«.

Točka 33. mijenja se i glasi:

»33. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – znači računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi SGE, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetski podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor«.

Točka 38. mijenja se i glasi:

»38. osoba odgovorna za energetsku učinkovitost – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnog gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu«.

Točka 41. mijenja se i glasi:

»41. opskrbljivač energije – znači sve subjekte koji prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzинom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom«.

U točki 52. riječi: »krajnjem kupcu« zamjenjuju se riječima: »zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi«.

U točki 56. iza riječi: »uprave« dodaju se riječi: »s nadležnošću na cijelom području Republike Hrvatske«.

Točka 57. mijenja se i glasi:

»57. stranka obveznica – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetskih ušteda iz članka 13. ovoga Zakona«.

Točka 69. mijenja se i glasi:

»69. velika poduzeća – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika«.

Članak 4.

Članak 5. točka 1. mijenja se i glasi:

»izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u dalnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša«.

U točki 9. točka na kraju rečenice briše se.

Iza točke 9. dodaje se točka 10. koja glasi:

»10. obavlja poslove Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetsku učinkovitost (u dalnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo).«

Članak 5.

U članku 7. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Nacionalno koordinacijsko tijelo ustrojava se kao zasebna ustrojstvena jedinica unutar Ministarstva.«.

Članak 6.

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a s naslovom iznad njega koji glasi:

»Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Članak 7.a

»(1) SGE provodi politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom u zgradama u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor, provodi program energetske obnove zgrada javnog sektora i obavlja druge poslove i aktivnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) SGE do 1. ožujka tekuće godine izvještava Nacionalno koordinacijsko tijelo o svim relevantnim podatcima upisanim u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) u protekloj godini.«.

Članak 7.

U članku 8. stavku 2. točki 5. iza riječi: »nulte« dodaje se riječi: »potrošnje«.

U stavku 2. točki 6. iza riječi: »zgrada« dodaju se riječi: »koje su«.

Članak 8.

Naslov iznad članka 9. mijenja se i glasi: »Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti«.

U članku 9. stavku 1. riječi: »Izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana« zamjenjuju se riječima: »Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje doprinose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti

2. iznos uštede energije u zgradama koje su u vlasništvu ili koje koristi javni sektor

3. analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.«

Članak 9.

Naslov iznad članka 13. mijenja se i glasi: »Sustav obveza energetskih ušteda«.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»(1) Radi poticanja novih ušteda energije u krajnjoj potrošnji subjektima određenim ovim Zakonom određuje se obveza uštede energije (u dalnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Ukupne obveze ušteda određuju se sukladno cilju koji svake godine mora dovesti do ostvarenja novih ušteda i to:

- za 2019. i 2020. godinu cilj se računa kao 1% godišnje prodaje energije krajnjim kupcima
- za 2021. godinu cilj se računa kao 1,25% godišnje prodaje energije krajnjim kupcima
- od 2022. godine cilj se računa kao 1,5% godišnje prodaje energije krajnjim kupcima.

(3) Ministarstvo po službenoj dužnosti rješenjem određuje subjekte koji imaju obvezu uštede energije putem sustava obveza iz stavka 1. ovoga članka (u dalnjem tekstu: stranke obveznice) iz redova opskrbljivača energije.

(4) Ministarstvo stranci obveznicima rješenjem iz stavka 3. ovoga članka određuje početak obveze, udio i visinu obveze prema udjelu koji stranka obveznica ima u ukupno isporučenoj energiji svim krajnjim kupcima u Republici Hrvatskoj u promatranom razdoblju:

- za 2019. godinu sukladno ukupno isporučenoj energiji svim krajnjim kupcima u 2017. godini i to za sve opskrbljivače energije koji su krajnjim kupcima isporučili više od 300 GWh energije u 2017. godini
- za 2020. godinu sukladno ukupno isporučenoj energiji svim krajnjim kupcima u 2018. godini i to za sve opskrbljivače energije koji su krajnjim kupcima isporučili više od 100 GWh energije u 2018. godini
- za 2021. i svaku narednu godinu sukladno ukupno isporučenoj energiji svim krajnjim kupcima u prethodnoj godini i to za sve opskrbljivače energije koji su krajnjim kupcima isporučili više od 50 GWh energije u prethodnoj godini.

(5) Primjenom kriterija iz stavka 4. ovoga članka, koji za potrebe izračuna početka obveze u obzir uzima energiju koju je krajnjim kupcima isporučila stranka obveznica i njezina povezana društva, Ministarstvo rješenjem iz stavka 3. ovoga članka stranci obveznicima do 30. lipnja tekuće godine određuje točan godišnji iznos obveze uštede energije u kWh (u dalnjem tekstu: obveza) za narednu godinu, raspoređujući na sve stranke obveznice dio nacionalnog okvirnog cilja ušteda energije za iduću godinu koji se ostvaruje kroz sustav obveza i kumulativni cilj uštede energije do kraja trenutnog razdoblja kumuliranja.

(6) Ministarstvo će u rješenju iz stavka 3. ovoga članka obvezu stranke obveznice:

- umanjiti za uštedu energije koja je rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014. godine, a koja prethodno nije obračunata ili za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze ostvarene u prošlim godinama, ako stranka obveznica nije postavila zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračunaju u neku od godina trenutnog ili idućeg razdoblja kumuliranja
- uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine, ako neostvarene uštede nisu veće od 10% ukupne obveze u prošloj godini.

(7) Pri izračunu energije isporučene krajnjim kupcima u svakom od referentnih razdoblja u stavku 4. ovoga članka za stranku obveznicu i njezina povezana društva, isključuje se:

- dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavlju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz
- dio plina kojeg su opskrbljivači plina isporučili kupcima plina koji su proizvođači toplinske energije
- energija koja je isporučena subjektima koji obavljaju djelatnost kupca toplinske energije, osim energije isporučene samostalnim toplinskim sustavima u kojima opskrbljivači toplinske energije (koji su i stranke obveznice) obavljaju djelatnost kupca toplinske energije .

(8) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i to na način da se ta ulaganja ostvare kao nove uštede energije
- kupnjom utvrđenih ušteda energije
- uplatom u skladu sa stavkom 9. ovoga članka
- ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera učinjena u redovnim tržišnim uvjetima
- ulaganjem i poticanjem mjera ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi nisu već obuhvaćene mjerama politike za ostvarivanje uštede energije sufinanciranjem prema Nacionalnom akcijskom planu (u daljnjem tekstu: alternativne mjere).

(9) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje do 1. ožujka tekuće godine za prošlu godinu dostaviti informacije o ostvarenim uštredama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji.

(10) Za neostvareni dio obveze iz prethodne godine koji prelazi 10% obveze, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem kojeg donosi do 31. ožujka tekuće godine odrediti iznos kojeg je na ime neostvarene uštede stranka obveznica dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranci.

(11) Stranka obveznica može podnijeti zahtjev Fondu za plaćanje utvrđenog iznosa iz stavka 10. ovoga članka u ratama u razdoblju ne dužem od jedne godine.

(12) Izračun iznosa iz stavka 10. ovoga članka temelji se na troškovima ulaganja u alternativne mjere koje je Fond u prethodnoj kalendarskoj godini imao po ušteđenom kWh energije, o kojim troškovima je Fond dužan obavijestiti Ministarstvo do 15. ožujka tekuće godine.

(13) Ministarstvo će do 31. ožujka tekuće godine donijeti i na svojim mrežnim stranicama objaviti rješenje o troškovima iz stavka 12. ovoga članka za prethodnu kalendarsku godinu.

(14) U ostvarenju obveze, stranke obveznice se potiče povećavati energetsku učinkovitost prioritetno u kućanstvima koja su pogodena energetskim siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje.

(15) Protiv rješenja iz stavaka 3., 10. i 13. žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(16) Ministar pravilnikom određuje udio nacionalnog okvirnog cilja koji će se ostvariti kroz alternativne mjere i kroz sustav obveza, načine i razdoblja izvještavanja te rokove u kojima su stranke obveznice dužne podnosići izvješća, metode za izračun ušteda energije koje uključuju i predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetskih poboljšanja u sličnim postrojenjima, mjerena, procjene i utvrđivanje na temelju istraživanja kojima se utvrđuje učinak na ponašanje potrošača, opseg obuhvata pojma i obveze povezanih društava i način raspodjele obveza među njima, trajanje razdoblja kumuliranja, posljedicu uračunavanja na zahtjev stranke obveznice ranije neobračunate obveze u koju od prethodnih ili budućih godina, poticajne izračune ostvarenja uštede povećanjem energetske učinkovitosti u kućanstvima koja su pogodjena energetskim siromaštvom ili u socijalnim stanovima, trgovanje utvrđenim uštedama energije, uvjete pod kojima se ulaganje iz stavka 8. ovoga članka mora ostvariti da bi se smatralo da mjera ima veći učinak nego što bi to imala mjera učinjena u tržišnim uvjetima, način izvještavanja ili planiranja stranaka obveznica na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama energije u krajnjoj potrošnji i informacije o krajnjim kupcima i njihovoј potrošnji koje su stranke obveznice dužne dostavljati Ministarstvu, namjenu sredstava uplaćenih po stavku 10. ovoga članka i uvjete plaćanja u ratama i kriterije za ostvarivanje tog prava iz stavka 11. ovoga članka.«

Članak 10.

Članak 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca s kojim ima sklopljen pisani ugovor, a najmanje jednom godišnje u ugovoru, prilikom izmjene ugovora, u računu koji krajnji kupac prima ili na mrežnim stranicama namijenjenim pojedinačnom krajnjem kupcu dostaviti informacije o obračunu energije, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca za obračunska merna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa, koje obuhvaćaju usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca opskrblijivača.«

U stavku 2. riječi: »mjerenu i potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima »mjerenu i potrošnji energije«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrblijivača energije iz stavka 1. ovoga članka.«

Članak 11.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Distributeri energije dužni su podatke o mjerenu i potrošnji energije u javnom sektoru upisivati jednom mjesечно u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) za obračunska merna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa s tijelima ili osobama javnog sektora.«

Članak 12.

U članku 17. stavku 8. nakon riječi: »pristup« dodaju se riječi: »i sudjelovanje u.«

Članak 13.

U članku 18. stavku 3. riječi: »njihove internetske adrese« zamjenjuju se riječima »adrese njihovih mrežnih stranica«.

U stavku 4. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. da se na zahtjev krajnjeg kupca električne energije osigura brojilo koje može mjeriti odnosno uzimati u obzir električnu energiju isporučenu u elektroenergetsku mrežu iz vlastite proizvodnje unutar instalacija krajnjeg kupca «.

U stavku 8. iza riječi: »opskrbljivači energije« dodaju se riječi: »koji imaju dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom«.

U točki 1. iza riječi: »obračunu« riječi: »električne energije« brišu se.

Članak 14.

U članku 19. stavku 1. iza riječi: »izraditi« dodaje se riječ: »neovisan«.

Članak 15.

U članku 20. stavku 1. točki 2. iza riječi: »pregledu« dodaju se riječi »i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10% rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvjestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo«.

Točka 3. briše se.

Stavak 2. briše se.

Članak 16.

U članku 21. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Javni sektor provodi obveze u okviru politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom sukladno smjernicama Europske unije o decentralizaciji lokalne i područne (regionalne) samouprave te potrebama i usvojenim planovima i programima energetske učinkovitosti i drugih akata kojima se uređuje provedba politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom, kao i sukladno održivoj fiskalnoj politici i odgovornosti prema korištenju javnog novca.«

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetski učinkovit način, a u ispunjenju te obveze dužan je:

1. odlukom iz redova vlastitog osoblja ili ugovaranjem po pravilima o nabavi usluga imenovati osobu odgovornu za energetsku učinkovitost, za dio zgrade na korištenju i/ili u vlasništvu ili za zgradu ili za više zgrada skupno

2. redovito pratiti i najmanje jednom mjesečno unositi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu, ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima u

nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom i redovito ažurira podatke o energetskim svojstvima zgrada

3. analizirati periodički, a najmanje jednom godišnje, potrošnju energije u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu, ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima, o čemu izvještava SGE

4. na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradama, dijelu zgrade ili skupini zgrada čiji je ukupni godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 700.000,00 kuna ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga s nacionalnim informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE).«

U stavku 3. nakon svake riječi: »energije« dodaju se riječi: »i vode«.

Članak 17.

U članku 23. stavku 1. iza riječi: »dostupnim« dodaju se riječi: »kontaktima i«.

Članak 18.

Iznad članka 24. dodaje se naslov koji glasi: »Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom«.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržiste ili na raspolaganje na tržištu samo ako su sukladni zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa.

(2) Gospodarski subjekti u smislu Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, koji stavljuju na tržiste ili na raspolaganje na tržištu proizvode povezane s energijom, dužni su u odnosu na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, ispuniti obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa.«

Članak 19.

Članak 26. mijenja se i glasi:

»(1) Ugovorom o energetskom učinku pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge se obvezuje provesti ulaganja (radove ili usluge) u mjeru energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugavaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetskih ušteda koje su ostvarene i utvrđene.

(2) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjeranjem u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona ili procjenom.

(3) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjeranjem, ugovor o energetskom učinku uređuje izračun referentne potrošnje energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje se glavnim projektom kojeg izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu.

(5) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetskom učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se pored ulaganja obvezati i na opskrbu korisnika energijom.

(6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetskog svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnica grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.

(7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 6. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetskom učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.

(8) Pružatelj energetske usluge je kao vlasnik dužan održavati i upravljati pokretninama, kada su iste ugovorom o energetskom učinku namijenjene zadovoljavanju energetskih potreba korisnika.

(9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive financijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kod ulaganja iz stavka 10. ovoga članka, isključivo korisnik ima obvezu primjene mjera energetske učinkovitosti.

(12) Kada je ugovorena obveza pružatelja energetske usluge na opskrbu korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.«

Članak 20.

Iza članka 26. dodaje se članak 26.a koji glasi:

»Članak 26.a

(1) Ugovor o energetskom učinku za zgrade javnog sektora sklapa se u pisnom obliku i na jasan i transparentan način uređuje sljedeća pitanja:

– popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti

– zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda

– ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje, popis koraka u provedbi mjere

- trajanje ugovora i otkazni rok
- popis obveza svake ugovorne strane, odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza
- ugovorenu obvezu potpune provedbe ugovorenih mjera i dokumentiranja svih promjena učinjenih izvedbom projekta
- odredbe o mjerenu i verifikaciji ušteta energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokazi kojima se ugovorne strane mogu služiti
- prikaz finansijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštredama (naknada pružatelju energetske usluge)
- provjere kvalitete izvedbe
- jamstva pružatelja energetske usluge
- zahtjev za ugovaranjem istovjetnih obveza u svim podugovorima pružatelja energetske usluge
- odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge, a koji viškovi pripadaju pružatelju energetske usluge
- odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetskih ušteda.

(2) Ukoliko je ugovorena odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenjem ušteta, verifikacija ušteta izračunava se temeljem verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, a ništetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane.

(3) Ukoliko korisnik energetske usluge ima obvezu primjene mjera energetske učinkovitosti, naknada pružatelju energetske usluge za isporučene usluge se duguje bez obzira na primjenu mjera energetske učinkovitosti.«

Članak 21.

U članku 27. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se rashodima naknade za energetsku uslugu u okviru redovnih materijalnih troškova.«.

Članak 22.

U članku 28. stavku 1. riječ: »APN« zamjenjuju se riječju: »SGE«.

U stavku 2. svaka riječ: »APN« zamjenjuje se riječju: »SGE«.

U stavku 3. riječ: »APN« zamjenjuje se riječju: »SGE«.

Članak 23.

U članku 29. stavku 3. riječi: »članka 26. stavka 2.« zamjenjuju se riječima: »članka 26.a.«.

U stavku 3. točka 9. mijenja se i glasi:

»9. ništetnost ugovorne odredbe kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.«

Stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Svaki suvlasnik može osporiti ostvarenje ušteda dokazom ušteda izrađenim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.«.

Iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

»(9) Ništetna je ugovorna odredba ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.«.

Članak 24.

Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

»Članak 30.a

(1) Projekti energetske obnove stambene zgrade (višestambene zgrade i obiteljske kuće) financirani iz europskih strukturnih i investicijskih fondova provode se sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(2) Prijavitelj projekta, odnosno korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetsku obnovu višestambene zgrade, je ovlašteni predstavnik suvlasnika zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade ili upravitelj zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade.

(3) Korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetsku obnovu obiteljske kuće je vlasnik odnosno suvlasnici obiteljske kuće (fizička osoba ili osobe).

(4) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova je ugovor između korisnika i posredničkih tijela, kojim se utvrđuje najviši iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za provedbu projekta iz sredstava Europske unije i sredstava iz državnog proračuna te drugi finansijski i provedbeni uvjeti projekta.

(5) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, među ostalim, sadrži podatak o posebnom računu zgrade za provedbu projekta na koji se uplaćuju bespovratna sredstva.

(6) Bespovratna sredstva uplaćena na poseban račun zgrade za provedbu projekta iz stavka 5. ovoga članka izuzeta su od ovrhe.«.

Članak 25.

U članku 32. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ministar nadležan za gospodarstvo uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahtjeve za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržiste i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajnom proizvoda.«.

Stavak 3. briše se.

Članak 26.

U članku 34. stavku 2. riječ: »gospodarstva« zamjenjuje se riječima: »izuzev poslova nadzora u odnosu na stavljanje na tržiste ili na raspolaganje na tržištu proizvoda povezanih s energijom s obzirom na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, te zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom, a koji poslovi su u nadležnosti tržišnih inspektora središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača«.

U stavku 4. točki 1. iza riječi: »obračunu« riječi: »električne energije, plinske energije, odnosno plina« zamjenjuje se riječju: »energije«.

U stavku 4. točki 2. riječi: »potrošnji električne energije, plinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima: »mjerenu i potrošnji energije«.

U stavku 4. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. narediti distributeru energije upisivanje podataka o mjerenu i potrošnji energije u tijelima javne vlasti u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).«.

Stavci 5., 6. i 7. brišu se.

Članak 27.

Članak 35. mijenja se i glasi:

»(1) Tržišni inspektor središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača na temelju ovoga Zakona imaju ovlasti:

- zahtijevati od gospodarskih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima
- provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima čak i nakon što su stavljeni na tržiste ili na raspolaganje na tržištu
- besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima
- ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaze potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(2) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom tržišni inspektor utvrdi da proizvod nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, ovlašten je od gospodarskog subjekta koji je proizvod stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se proizvod uskladio s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih

propisa, prema potrebi povukao s tržišta ili opozvao unutar određenog vremenskog razdoblja razmjerno prirodi rizika.

(3) Radi ispunjenja obveze iz stavka 2. ovoga članka Zakona tržišni inspektor će zahtjev za poduzimanje korektivne mjere unijeti u zapisnik o inspekcijskom nadzoru i odrediti primjereni rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako gospodarski subjekt ne postupi na način iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u određenom roku, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će gospodarskom subjektu koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom:

- zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda
- narediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta ili njihov povrat od krajnjih korisnika.

(5) Prije poduzimanja mjera iz stavka 4. ovoga članka, gospodarskom subjektu će se omogućiti izjašnjavaњe u odgovarajućem roku ne kraćem od 10 dana, osim kada to nije moguće zbog hitnosti poduzimanja mjera radi zaštite zdravlja ili sigurnosti ili drugih razloga koji se odnose na javne interese obuhvaćene odgovarajućim usklađenim zakonodavstvom Europske unije.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) O žalbi na rješenje iz stavka 4. ovoga članka odlučuje tijelo nadležno po posebnom zakonu kojim je uređen postupak inspekcijskog nadzora.

(8) Ovlasti i mjere iz stavaka 1. do 5. ovoga članka Zakona ne ograničavaju postupanja tržišnog inspektora u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 2017/1369.«

Članak 28.

U članku 36. stavku 1. podstavku 1. riječ: »Ministarstvu« zamjenjuje se riječima: »krajnjem kupcu«, a iza riječi: »obračunu« riječi: »električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječju »energije«.

U stavku 1. podstavku 2. riječi: »potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina« zamjenjuju se riječima: »mjerenu i potrošnji energije«.

Članak 29.

U članku 37. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije pravna osoba ako ne upisuje jednom mjesечно podatke o mjerenu i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).«

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.«

Članak 30.

Članak 41. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

– suprotno članku 25. stavku 1. ovoga Zakona stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa

– suprotno članku 25. stavku 2. ovoga Zakona ne ispuni zahtjeve Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardiziranih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima

– suprotno članku 32. stavku 1. ovoga Zakona stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda

– suprotno članku 35. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona ne postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora

– suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona protivno izvršnoj odluci tržišnog inspektora nastavi stavljati na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladan proizvod ili ne povuče s tržišta nesukladan proizvod ili ne osigura povrat takvog proizvoda od krajnjih korisnika.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka, tržišni inspektor neće pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 35. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt ranije bio počinitelj istog prekršaja.«

Članak 31.

Iza članka 41. dodaje se članak 41.a koji glasi:

»Članak 41.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku ne plati Fondu jednokratno iznos kojeg je dužna na ime neostvarene uštede (članak 13. stavak 10.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu za prethodnu godinu informacije o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji (članak 13. stavak 9.).

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna».

Članak 32.

Ministarstvo će rješenje iz članka 13. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2019. godinu donijeti do 15. prosinca 2018. godine.

Članak 33.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Uredbu o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (»Narodne novine«, broj 11/2015).

(3) Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o energetskom pregledu za velika poduzeća (»Narodne novine«, broj 123/2015) i Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerjenje i verifikaciju ušteda energije (»Narodne novine«, broj 71/2015).

(4) Ministar nadležan za poslove graditeljstva će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru (»Narodne novine«, broj 18/2015 i 6/2016).

(5) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti Prilozi Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (»Narodne novine«, br. 130/2007) koji nisu prestali važiti po posebnom propisu za pojedinu grupu proizvoda donesenim na temelju odredbi Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/2011).

(6) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti Pravilnik o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/2011), Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (»Narodne novine«, br. 101/2011) i Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerjenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, broj 77/2012).

Članak 34.

Postupci započeti po odredbama Zakonu o energetskoj učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama tog Zakona.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 41.a stavaka 3. i 4. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2020. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz Članak 1.

Dopunjene se supsidijarna primjena propisima kojima se uređuje Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama i tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavlju na tržiste ili na raspolaganje na tržištu.

Uz Članak 2.

Članak se dopunjuje radi osiguranja provedbe Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU.

Uz Članak 3.

U članku se mijenjaju pojedini pojmovi i to: Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (radi općenitijeg upućivanja na propis koji regulira njezin osnutak), distributer energije (proširenje definicije radi sadržajnog obuhvaćanja djelatnosti koje nalaže Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti kojom se dopunjaju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (dalje u tekstu: Direktiva)), javni sektor (proširenje definicije uključivanjem novih osoba), nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) (radi preciziranja pojma), osoba zadužena za praćenje potrošnje energije u javnom sektoru (u osobu odgovorna za energetsku učinkovitost, koji preciznije obuhvaća opseg zaduženja osobe), opskrbljivač energije (radi obuhvaćanja šireg kruga subjekata od energetskih subjekata koji imaju dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti, a naročito trgovaca na malo energentima) i pojam velikih poduzeća (radi usklađenja sa posebnim propisom o računovodstvu).

Uz Članak 4. i 5.

Usklađenje sa Zakonom o prestanku važenja Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine, br. 46/18), koji predviđa da Ministarstvo preuzima stručne poslove određene posebnim propisom kojim se uređuje učinkovito korištenje energije, uključivo sve poslove koje obavlja nacionalno koordinacijsko tijelo.

Uz Članak 6.

Dodaje se novi članak koji određuje obveze SGE, obzirom da nisu prethodno bile precizirane.

Uz Članak 7.

Izmjenama i dopunama u ovaj članak terminski se usklađuju i prenose se odrednice Direktive izvještavanju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti.

Uz Članak 8.

Izmjenama i dopunama u ovaj članak terminski prenose se odrednice Direktive o praćenju napretka u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti.

Uz Članak 9.

Člankom se precizno regulira sveobuhvatni sustav obveza energetskih ušteda prenoseći odrednice Direktive o uspostavi sustava obveznih shema ušteda, na način na koji se određeni subjekti koji obavljaju djelatnosti opskrbe i maloprodaje energije (krajinjim kupcima) određuju za stranke obveznice. Sustav razrađuje postepeno uključivanje stranka obveznica prema kriterijima količine isporučene energije, na način koji obuhvaća konačno uključivanje preko 99% takvih subjekata. Ovako postavljen sustav kao obvezan element pri ulaganjima i provođenjima mjera energetske učinkovitosti ima uključen i poticanje ostvarenja socijalnog cilja, na način da se ne stvara dodatni cjenovni pritisak na krajnje kupce pojedinih energenata.

Uz Članak 10.

Izmjenama i dopunama članaka, obzirom na proširen opseg pojma opskrbljivača, pojašnjava se da se obveza informiranja ne odnosi na krajnje kupce s kojima ne postoji trajniji ugovorni odnos.

Uz Članak 11.

Izmjenama članka uklanja se obveza koju se pripisuje strankama obveznicama, obzirom da distributeri prestaju biti stranke obveznice, ali se dodaje ispuštena obveza unosa podataka u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

Uz Članak 12.

Dopunama članaka precizira se o kojim se energetskim subjektima radi i prenose se odrednice Direktive o zahtjevima postavljenima na sudjelovanje nacionalnih regulatornih tijela.

Uz Članak 13.

Dopunama članaka se precizira o kojim se subjektima radi, a obzirom na proširen opseg pojma opskrbljivača pojašnjava se da se obveze distributera energije iz ovoga članka odnose samo na energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetskih djelatnosti opskrbe.

Uz Članak 14.

Dopunama u ovaj članak prenose se odrednice Direktive o načinu provedbe energetskog pregleda.

Uz Članak 15.

Izmjenama članka uklanjaju se administrativni zahtjevi koji nisu zaživjeli u praksi, a koji su opterećivali procese.

Uz Članak 16.

Izmjenama članka pojašjavaju se dužnosti javnog sektora, naročito u pogledu imenovanja jedne odgovorne osobe za energetsku učinkovitost i načina njezina imenovanja.

Uz Članak 17.

Dopunama članaka prenose se odrednice Direktive o obvezi osiguravanja transparentnosti informacija.

Uz Članak 18.

Obzirom na donošenje Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njenih provedbenih propisa, nestala je potreba za zakonskim reguliranjem istih područja, te se upućuje na propis izravne primjene.

Uz Članak 19.

Izmjenom članka se detaljno uređuju odnosi u tipskom ugovoru o energetskom učinku, koji odgovaraju uvjetima koji ne predstavljaju javni dug u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima.

Uz Članak 20.

Novim člankom se prenose zahtjevi odrednice Direktive koje se odnose na sadržaj ugovora o energetskom učinku te su propisane stavke koje treba uključiti u ugovore o energetskom učinku sklopljene s javnim sektorom.

Uz Članak 21.

Briše se odredba koja je zadirala u područje posebnog zakona kojim se uređuje područje proračuna.

Uz Članak 22.

Izmjenama se pojmovno APN zamjenjuje sa SGE.

Uz Članak 23.

Izmjenama se uređuje postupak osporavanja ostvarenja ušteda.

Uz članak 24.

U provedbi Poziva za Energetsku obnova višestambenih zgrada koji se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj, uočeno je da važeći zakon ne uređuje pitanje ugovaranja projekata energetske obnove zgrada za koja se dodjeljuju bespovratna EU sredstva.

Prijedlogom se pobliže uređuje pitanje ugovaranja o energetskom učinku za javne i višestambene zgrade te ugovora o izvođenju radova na energetskoj obnovi višestambenih zgrada na način da se uredi i pitanje ugovaranja o dodjeli bespovratnih sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Uz Članak 25.

Izmjenama se ukida predviđeno donošenje tehničkih propisa kao provedbene mjere eko-dizajna, obzirom da je donošenje istih predviđeno u nadležnosti Europske komisije.

Uz Članak 26.

Izmjenama se razdvaja nadležnost inspektora između inspektora Ministarstva i nadležnosti tržišnih inspektora ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

Uz Članak 27.

Izmijenjenim se člankom prenose i preciziraju ovlasti tržišnih inspektora ministarstva nadležnog za gospodarstvo iz ranijeg članka 34. stavak 5., 6. i 7.

Uz Članak 28.

Izmjenama se ispravlja greška o primatelju informacije i terminski se uopćuje mjerenje i potrošnja energije svih vrsta.

Uz Članak 29. – 31.

Člancima se dopunjaju prekršajne odredbe, u pogledu obuhvaćenih subjekata, broja i opsega prekršaja.

Uz Članak 32. i 33.

Člancima se propisuju prijelazne i završne odredbe.

Uz Članak 34.

Člankom se uređuje primjena postupovnih odredbi.

Uz Članak 35.

Člankom se uređuje pitanje stupanja na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 5.

U pripremi i provođenju politike energetske učinkovitosti Ministarstvo:

1. izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u dalnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva, ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom za energetsku učinkovitost (u dalnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo)
2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a posebno Nacionalnog akcijskog plana
3. izrađuje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom
4. provodi politiku Vlade Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
5. osigurava uključivanje zahtjeva energetske učinkovitosti u druge sektorske politike
6. izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Nacionalnog akcijskog plana
7. ostvaruje međunarodnu suradnju Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
8. sudjeluje u radu tijela Europske komisije u području energetike i energetske učinkovitosti
9. priprema izvješća o primjeni smjernica Europske unije u području energetske učinkovitosti u pravni sustav Republike Hrvatske.

Članak 7.

(1) Nacionalno koordinacijsko tijelo provodi politiku energetske učinkovitosti utvrđenu odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

(2) Za Nacionalno koordinacijsko tijelo određuje se Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija.

(3) U provođenju politike energetske učinkovitosti Nacionalno koordinacijsko tijelo nadležno je za:

1. osiguravanje sustavnog planiranja za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj
2. davanja suglasnosti na planove iz članaka 11. i 12. ovoga Zakona
3. vođenje sustava za praćenje, mjerjenje i verifikaciju ušteda energije i provođenje postupka verifikacije ušteda energije sukladno odredbama pravilnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerjenje i verifikaciju ušteda energije
5. objavljivanje na svojim mrežnim stranicama i redovito ažuriranje informacija o:

- dostupnim ugovorima o energetskim uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca
- financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti
- popisu dostupnih pružatelja energetskih usluga
- provedbi Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse
- načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti

6. provođenje drugih aktivnosti određenih odredbama ovoga Zakona.

Članak 9.

(1) Izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.

Članak 13.

(1) Za Republiku Hrvatsku provođenje politike energetske učinkovitosti određuje se kumulativnim ciljem nove uštede energije u krajnjoj potrošnji do 31. prosinca 2020.

(2) Cilj iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu s pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka utvrđenjem distributera energije i poduzimanjem drugih mjera politike za ostvarivanje ušteda energije (u dalnjem tekstu: alternativne mjere).

(3) Obveza distributera energije iz stavka 2. ovoga članka označava iznos uštede koji su distributeri energije dužni ostvariti ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji.

(4) Ako distributer energije ne ostvari obveze iz stavka 3. ovoga članka, dužan je plaćati doprinos Fondu u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje neostvarenog dijela ušteda iz prethodne godine.

(5) Ministar pravilnikom određuje kumulativni cilj nove uštede energije u neposrednoj potrošnji, alternativne mjere, kriterije za izračun iznosa ušteda, način izračuna uštede, iznos obveze uštede energije za svakog distributera energije, način izračuna iznosa doprinosa distributera Fondu iz stavka 4. ovoga članka, te način izvještavanja distributera na godišnjoj razini o ostvarenim uštredama energije u neposrednoj potrošnji. Iznos obveza ušteda temelji se na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima, koji mogu sadržavati i zahtjeve sa socijalnim ciljem, uključujući i zahtjev da se dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti provede kao prioritet kod ugroženih kupaca.

Članak 14.

(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca, a najmanje jednom godišnje dostaviti informacije o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca, koje obuhvaćaju:

1. cijenu i stvarnu potrošnju energije
2. usporedni grafički prikaz sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prethodne godine
3. kontakte pojedinih organizacija krajnjih kupaca, adrese mrežnih stranica gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama i korisnim savjetima za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju
4. usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka dužan je podatke o mjerenu i potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina i vode u javnom sektoru upisivati jednom mjesечно u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Distributeri energije dužni su dostaviti Ministarstvu jednom godišnje do 1. veljače tekuće godine za prethodnu godinu:

1. zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima
2. trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca, uz očuvanje cjelovitosti i povjerljivosti privatnih ili poslovno osjetljivih informacija.

(2) Distributeri energije osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, finansijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(3) Pojedinačna brojila iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se po konkurentnim cijenama prilikom:

1. zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročno procijenjenu potencijalnu uštedu
2. postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvragnuta rekonstrukciji.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama distributera energije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Članak 17.

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima:

- jamče prijenos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije
- prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije
- pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.

(2) Operator prijenosnog sustava, u suradnji s operatorom distribucijskog sustava donosi jasna i detaljna pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima, a koja se objavljaju na njihovim mrežnim stranicama. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, može se odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije, odnosno osigurava se da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.

(3) Osim obveza utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su ispuniti sljedeće zahtjeve:

1. utvrditi i objaviti standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije

2. svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružiti sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:

- sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu
- razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu
- razuman okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu, s tim da cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji.

3. osigurati standardizirane i pojednostavnjene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.

(4) Standardna pravila iz stavka 3. točke 1. ovoga članka temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.

(5) Operator tržišta energije, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava mogućnost ponude usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava,

ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja.

(6) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava u slučaju iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji mora biti transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.

(7) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava s obzirom na tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, dužni su osigurati da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

(8) Regulatorno tijelo za energetiku može tražiti od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava da, uzimajući u obzir tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, potiču pristup odgovoru na potražnju na način da u suradnji s pružateljima usluge potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine sudjelovanja na tržištu uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanje aggregatora.

Članak 18.

(1) Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje. Informacije o obračunu moraju se dostaviti krajnjem kupcu dva puta godišnje, odnosno na zahtjev krajnjeg kupca moraju se dostaviti ili slati u elektroničkom obliku najmanje svaka tri mjeseca.

(2) Distributeri, odnosno opskrbljivači energije i/ili vode dužni su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdoma izdanima krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje staviti sljedeće informacije:

1. o trenutnim stvarnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije

2. usporedbu sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku

3. kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetskih agencija ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

(3) Opskrbljivači, distributeri energije i operator distribucijskog sustava dužni su u ugovorima, prilikom izmjene ugovora, u računima koje kupci primaju ili na mrežnim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima obavještavati svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetskih agencija ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku u izradi analize troška i dobiti za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce sukladno Zakonu o energiji, uzima u obzir:

1. da sustavi mjerena krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu
2. sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka
3. da se na zahtjev krajnjeg kupca, osigura da brojilo može uzimati u obzir električnu energiju prenesenu u mrežu iz vlastite potrošnje
4. da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenu predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima
5. da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.

(5) Ako krajnji kupci nemaju napredne mjerne uređaje, distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energije osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.

(6) Naprednim mernim uređajima postavljenima u skladu sa stavkom 4. ovoga članka osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje, odnosno osigurava se da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.

(7) Dodatne informacije iz stavka 6. ovoga članka uključuju:

1. kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu
2. detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljuju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.

(8) Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, opskrbljivači energije dužni su osigurati:

1. da na zahtjev krajnjih kupaca, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i prethodne potrošnje krajnjih kupaca, budu stavljene na raspolaganje opskrbljivaču energije kojeg odredi krajnji kupac
2. da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji
3. da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutačnim troškovima energije

4. da na zahtjev krajnjeg kupca odrede da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje

5. da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.

Članak 19.

(1) Velika poduzeća dužna su izraditi energetski pregled za velika poduzeća svake četiri godine. Način provođenja energetskog pregleda za velika poduzeća, uvjete izdavanja i ukidanja ovlaštenja za energetske preglede za velika poduzeća te druga pitanja vezana uz ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća, kao i sadržaj i način vođenja registra propisuje pravilnikom ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Velika poduzeća dužna su čuvati izvješće o provedenom energetskom pregledu za velika poduzeća najmanje deset godina.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, velika poduzeća koja uvedu sustav upravljanja energijom ili okolišem, koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskih pregleda, na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, nisu dužna izraditi energetski pregled.

(4) Energetski pregled za velika poduzeća provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(5) Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem, na rok od pet godina.

(6) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 4. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za davanje tog ovlaštenja propisanih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministarstvo ukida rješenjem ovlaštenje za energetski pregled za velika poduzeća osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje

2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili

3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Ministarstvo vodi registar:

– ovlaštenih osoba za energetske preglede za velika poduzeća i

– izdanih izvješća o provedenim energetskim pregledima za velika poduzeća.

(11) Registar je javan. Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

Članak 20.

(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze

2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetskom pregledu

3. periodički, a najkasnije jednom godišnje analizirati potrošnju energije javne rasvjete te o tome izvjestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Pobliže obveze i način praćenja ispunjenja obveza iz stavka 1. ovoga članka i sva pitanja glede sadržaja i načina provedbe energetskih pregleda javne rasvjete, uvjete za ovlaštene osobe za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete te sva druga pitanja s tim u vezi pravilnikom propisuje ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Članak 21.

(1) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetski učinkovit način.

(2) U ispunjenju obveze iz stavka 1. ovoga članka javni sektor:

1. imenuje pravnu ili fizičku osobu zaduženu za praćenje potrošnje energije i vode

2. redovito prati i najmanje jednom mjesečno unosi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom

3. periodički, a najkasnije jednom godišnje analizira potrošnju energije u zgradama, o čemu izvještava APN.

(3) Način upravljanja potrošnjom energije, analiza potrošnje energije i način izvještavanja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove graditeljstva.

Članak 23.

(1) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom razvija internetsku platformu za pružanje informacija o dostupnim mehanizmima za energetsku učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu.

(2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadržava informacije o energetskim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.

(3) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša, Nacionalnim koordinacijskim tijelom i Fondom, uključujući

lokalna i regionalna tijela, potiče odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i ospoznavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(4) Fizičke i pravne osobe koje koriste obnovljive izvore energije i visoko učinkovitu kogeneraciju mogu koristiti poticajne mjere namijenjene za projekte energetske učinkovitosti.

Članak 24.

(1) Dobavljač proizvoda, koji imaju značajan izravan ili neizravan utjecaj na potrošnju energije, i gdje je primjenjivo, na potrošnju drugih bitnih izvora tijekom korištenja, dužni su u tehničkoj dokumentaciji proizvoda navesti količinu energije koja se troši u propisanim uvjetima rada.

(2) Dobavljač proizvoda dužan je:

1. distributeru proizvoda osigurati oznaku energetske učinkovitosti i informacijski list
2. osigurati tehničku dokumentaciju i na zahtjev nadležnog inspektora poslati elektroničku verziju dokumentacije na uvid u roku od deset dana od primitka zahtjeva.

(3) Distributer proizvoda dužan je na proizvod, koji je u prodavaonicama izložen radi prodaje, vidljivo istaknuti oznaku energetske učinkovitosti, a ako se proizvod prodaje na način koji ne omogućuje kupcu proizvoda uvid u informacijski list, dužan je osigurati da se kupac proizvoda prije kupnje proizvoda upozna s podacima iz informacijskog lista i s oznake energetske učinkovitosti.

(4) Prilikom oglašavanja proizvoda nužno je navesti razred energetske učinkovitosti proizvoda. U svim tehničkim materijalima vezanim uz proizvod, koji opisuje njegove tehničke karakteristike, potrebno je navesti informacije vezane uz potrošnju energije ili razred energetske učinkovitosti proizvoda.

(5) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, propisuje pravilnikom oblik i sadržaj oznake, ovisno o vrsti proizvoda s obzirom na uporabu energije, zahtjeve minimalne energetske učinkovitosti proizvoda, obvezu određenih proizvoda da ispunjavaju uvjete minimalne energetske učinkovitosti, proizvode koji moraju biti opremljeni oznakom energetske učinkovitosti te postupke verifikacije u svrhu tržišnog nadzora.

(6) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na rabljene proizvode, proizvode namijenjene prijevozu ljudi i dobara te na natpisne pločice ili njihove ekvivalente nalijepljene na proizvode iz sigurnosnih razloga.

Članak 26.

(1) Ugovorom o energetskom učinku pružatelj energetske usluge obvezuje se naručitelju energetske usluge, djelomično ili u cijelosti vlastitim sredstvima, provesti mjere kojima se postiže ušteda energije i/ili vode u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili vode, a naručitelj se pružatelju energetske usluge obvezuje za to platiti naknadu sredstvima koja ostvari od uštade energije i/ili vode koja je posljedica ulaganja pružatelja energetske usluge.

(2) Ugovor o energetskom učinku mora biti u pisani obliku i sadržavati:

1. naručitelja energetske usluge
2. pružatelja energetske usluge

3. podatke o referentnoj potrošnji energije
4. zajamčenu uštedu energije
5. postupke za utvrđivanje ušteda energije
6. način financiranja ulaganja u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti
7. način plaćanja energetske usluge
8. način obračuna naknade za energetsku uslugu
9. razdoblje na koje se sklapa ugovor.

(3) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se mjerenjem ili procjenom.

(4) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovorom o energetskom učinku detaljno se uređuje izračun referentne potrošnje energije i/ili vode u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno zakonu kojim se uređuju arhitektonski i inženjerski poslovi i djelatnosti u prostornom uređenju ili gradnji.

(6) Način izračuna vrijednosti zajamčene uštede energije i/ili vode utvrđuje se ugovorom o energetskom učinku, a mogu biti ugovorene u fiksnom iznosu, primjenom indeksiranja cijena ili prema stvarnim cijenama energenata u trenutku obračuna.

(7) Za usluge, radove i robu prema ugovoru o energetskom učinku obveza poreza na dodanu vrijednost otplaćuje se kroz desetogodišnji period, nakon završene energetske obnove zgrade.

Članak 27.

(1) Način ugovaranja energetske usluge za javni sektor, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, podrobniji sadržaj ugovora te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelja iz javnog sektora, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Kada pružatelj energetske usluge jamči uštedu čija je vrijednost najmanje jednaka naknadi koju se javni naručitelj obvezuje plaćati pružatelju usluge, ugovor o energetskom učinku ne smatra se javnim dugom u smislu zakona kojim se uređuje područje proračuna. Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se redovnim troškovima za energiju.

(3) U postupku javne nabave za odabir energetske usluge primjenjuju se kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

Članak 28.

(1) APN provodi postupak javne nabave za energetsку uslugu u zgradarstvu u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s programom energetske obnove zgrada javnog sektora.

(2) Ostali subjekti javnog sektora koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka mogu na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupak javne nabave za energetsku uslugu u zgradarstvu. Subjekti u čije ime i račun APN provodi postupke javne nabave za energetsku uslugu plaćaju, odnosno podmiruju APN troškove tih postupaka, uz plaćanje troškova u vezi s provedbom tog postupka.

(3) APN je dužna na svojim mrežnim stranicama objaviti obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetskom učinku koji mora biti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za graditeljstvo, a njime su obuhvaćeni: ciljevi provedbe programa, kriteriji za provedbu postupka javne nabave za energetsku uslugu, sudionici programa i njihova prava i obveze, troškovi programa i način namirenja troškova, način financiranja obveza koje proizlaze iz provedbe programa, indikatori realizacije programa i drugo.

Članak 29.

(1) Odluku o sklapanju ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade, u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 61. ovoga Zakona, s pružateljem energetske usluge suvlasnici zgrade donose temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(2) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 1. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(3) Ugovor iz stavka 2. ovoga članka, uz sadržaj propisan odredbom članka 26. stavka 2. ovoga Zakona, mora sadržavati odredbe kojima se određuje:

1. da je vrijednost zajamčene uštede veća ili jednaka od troškova naknade za ugovorenou energetsku uslugu, uz obvezu pružatelja energetske usluge da o svome trošku održava one dijelove zgrade u koje je uloženo temeljem ugovora o energetskom učinku od strane pružatelja energetske usluge

2. da rizik ostvarivanja zajamčene uštede snosi pružatelj energetske usluge

3. da sredstva za izvođenje energetske usluge u cijelosti osigurava pružatelj energetske usluge

4. da se naknada za energetsku uslugu izračunava u odnosu na raniju prosječnu potrošnju za svakog suvlasnika zgrade u zadnje tri godine, osim ako se svi suvlasnici zgrade ne usuglase drukčije

5. da obveza plaćanja naknade za energetsku uslugu nastaje u trenutku kada je ušteda stvarno i nastupila

6. da visina naknade za energetsku uslugu ne može prelaziti razliku iznosa ostvarene uštede

7. trajanje obveze plaćanja naknade za energetsku uslugu

8. da naknada za energetsku uslugu uključuje naknadu vrijednosti ugrađenih dijelova i povećanja vrijednosti zgrade s tog osnova, te

9. ako se zajamčena ušteda ne ostvaruje, svaki suvlasnik zgrade može, nakon što pisanim putem obavijesti pružatelja energetske usluge, prestati plaćati naknadu za energetsku uslugu određenu

ugovorom o energetskom učinku. Prestanak plaćanja naknade za energetsku uslugu od strane jednog suvlasnika ne utječe na obvezu ostalih suvlasnika.

(4) Ugovorom o energetskom učinku višestambene zgrade može se odrediti da se pružatelju energetske usluge odredi razuman rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se zajamčena ušteda ne ostvaruje. Ako se u dodatnom roku zajamčena ušteda ostvari, nastavit će se plaćanje naknade za energetsku uslugu prema ugovoru o energetskom učinku. Pružatelj energetske usluge nema pravo na naknadu za uštedu koja nije ostvarena.

(5) Svaki suvlasnik zgrade može tražiti verifikaciju ušteda energije od Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(6) Ako neki od suvlasnika zgrade ne daju podatke potrebne za izračun prosječne potrošnje iz stavka 3. točke 4. ovoga članka, potrošnja će se utvrditi procjenom, i to kao prosječna potrošnja s obzirom na relevantne tehničke uvjete te suvlasničke jedinice. Pružatelj energetske usluge dužan je, na zahtjev suvlasnika čija je potrošnja utvrđena procjenom nakon dostave relevantnih podataka, taj izračun korigirati.

(7) U slučaju neostvarivanja zajamčene uštede, suvlasnici zgrade nisu dužni ispuniti odredbe ugovora iz stavka 2. ovoga članka kojima bi se postizao jednak učinak. Ugrađeni dijelovi u zgradu u tom su slučaju u vlasništvu naručitelja energetske usluge.

(8) U slučaju raskida ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade, zbog neostvarivanja zajamčene uštede, pružatelj energetske usluge dužan je o svom trošku vratiti zgradu u prvočitno stanje, ako je to moguće. Ako isto nije izvedivo ugrađeni dijelovi ostaju vlasništvo vlasnika zgrade bez dodatnih troškova za naručitelja energetske usluge.

Članak 32.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište samo ako su sukladni sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda i ako je njihova sukladnost utvrđena u propisanom postupku te ako su označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahteve za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajnom proizvoda.

(3) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša donosi tehničke propise kao provedbene mjere eko-dizajna, u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjena sukladnosti te pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka, koji propisuju posebne tehničke zahteve za eko-dizajn pojedine vrste ili grupe proizvoda povezanih s energijom, osim za građevinske proizvode koji su u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

Članak 34.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode nadležni inspektorji Ministarstva gospodarstva.

(3) Ako nadležni inspektor iz stavka 2. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:

1. naređiti opskrbljivaču energijom dostavljanje informacija o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina te o prethodnoj potrošnji krajnjem kupcu (članak 14.)

2. naređiti opskrbljivaču energijom upisivanje podataka o potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.)

3. naređiti distributeru energije dostavu Ministarstvu zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima i trenutačnim informacijama o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući prema potrebi profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca (članak 15.)

4. naređiti velikim poduzećima izradu energetskog pregleda za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)

5. naređiti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona

6. naređiti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona

7. naređiti odgovornim osobama javnog sektora, pružateljima energetske usluge i davateljima subvencije unošenje informacija o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerjenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

(5) Nadležni inspektori pri obavljanju inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom stavljenih na tržište imaju ovlasti na temelju ovoga Zakona rješenjem naređiti otklanjanje nepravilnosti i odrediti primjereni rok za otklanjanje nepravilnosti ako utvrde da:

1. proizvodi nisu označeni oznakom energetske učinkovitosti ili je oznaka energetske učinkovitosti nepotpuna ili netočna

2. proizvodi nisu praćeni informacijskim listom ili je informacijski list nepotpun ili netočan

3. su proizvodi označeni nedopuštenim ili zavaravajućim oznakama (energetske učinkovitosti proizvoda)

4. se u oglašavanju i u promidžbenim materijalima ne objavljuje razred energetske učinkovitosti

5. tehnička dokumentacija nije dostupna ili je nema ili je nepotpuna

6. u zadanom roku nije dostavio Ministarstvu podatke o ukupnim količinama stavljenim na tržište i na raspolaganje u Republici Hrvatskoj.

(6) Ako se utvrđene nepravilnosti iz stavka 5. ovoga članka ne otklone u određenom roku, nadležni inspektor će zabraniti stavljanje proizvoda na tržište i/ili raspolaganje, ograničiti stavljanje na tržište, odnosno naređiti povlačenje proizvoda s tržišta.

(7) Ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 5. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj ustanovi koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

Članak 35.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora iz članka 34. stavka 5. ovoga Zakona nadležni inspektor može rješenjem gospodarskom subjektu koji proizvod povezan s energijom stavlja na tržište ili na raspolaganje na tržištu:

1. privremeno zabraniti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvoda, isporuku, ponudu isporuke, oglašavanje ili izlaganje proizvoda u vremenu potrebnom za različite preglede i ispitivanja ako postoji osnovana sumnja da proizvod povezan s energijom ne odgovara propisanim zahtjevima za eko-dizajn proizvoda

2. naređiti otklanjanje utvrđenih nesukladnosti i odrediti primjerен rok za njihovo otklanjanje

3. zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda, ili naređiti njihovo povlačenje s tržišta ili povrat od krajnjih korisnika i provesti dodatne mjere kojima će se osigurati poštivanje te zabrane

4. naređiti uništavanje nesukladnih proizvoda ako je to nužno za zaštitu zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja i biljaka, okoliša i imovine.

(2) Nadležni inspektor će rješenjem naređiti gospodarskom subjektu otklanjanje nepravilnosti i odrediti primjeren rok u kojem nepravilnosti treba otkloniti ako utvrdi da je proizvod povezan s energijom koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu (proizvod s formalnim nedostatkom):

1. bez propisanih oznaka ili nepropisno označen

2. bez dokumenata ili s nepotpunim dokumentima o sukladnosti ili ako dokumenti nisu dostupni

3. bez propisanih uputa i podataka o sigurnosti proizvoda ili ako propisane upute i podaci o sigurnosti ne prate proizvod.

(3) Ako gospodarski subjekt otkloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 2. ovoga članka u ostavljenom roku iz rješenja, a za koje je utvrđeno da ih je počinio prvi put, nadležni inspektor neće podnosi optužni prijedlog ili izdati prekršajni nalog za proizvod povezan s energijom iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako gospodarski subjekt ne otkloni nepravilnosti u određenom roku iz stavka 1. točke 2. i stavka 2. ovoga članka, inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti stavljanje na tržište ili na raspolaganje proizvoda povezanih s energijom na tržištu.

(5) Kad inspektori poduzimaju mjere iz ovoga članka, moraju postupati tako da provode te mjere na način razmjeran ozbiljnosti rizika i vodeći računa o načelu opreznosti, odnosno tako da poduzeta mjera bude primjerena naravi prijeteće opasnosti ili rizika.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora iz stavka 1. točaka 3. i 4. i stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač energijom ako:

– ne dostavi Ministarstvu informacije o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina te o prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca (članak 14. stavak 1.)

– ne upisuje podatke o potrošnji električne energije, toplinske energije, odnosno plina u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača energijom novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije ako ne dostavi podatke Ministarstvu, odnosno ne dostavi ih u određenom roku (članak 15.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako suprotno članku 34. stavnima 5. i 6., odnosno članku 35. stavnima 1., 2. i 4. ovoga Zakona ne postupa u skladu s izvršnim odlukama nadležnih inspekcijskih tijela te ako:

– suprotno članku 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008, ne stavi propisanu oznaku »CE« i/ili označi proizvode oznakama koje su slične oznaci »CE« do te mjere da bi mogli stvoriti zabunu na tržištu ili dovesti potrošače u zabludu

– suprotno članku 19. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008, nadležnom inspektoru uskrati uzimanje potrebnih uzoraka proizvoda za laboratorijsku provjeru.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti, kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

Članak 43.

(1) Akcijski plan iz članka 11. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2016.

(2) Godišnji plan iz članka 12. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2014. za 2015. godinu.

(3) Velika poduzeća iz članka 19. ovoga Zakona dužna su napraviti prvi energetski pregled sukladno odredbama ovoga Zakona do 5. prosinca 2015.

(4) Javni sektor dužan je napraviti prvi energetski pregled javne rasvjete iz članka 20. ovoga Zakona sukladno odredbama ovoga Zakona do 1. srpnja 2015.

(5) Stopa od 3 % ukupne površine poda iz članka 8. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona izračunava se svake godine počevši od 1. siječnja 2014. na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti Republike Hrvatske čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², a ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetskih svojstava određene posebnim propisom. Prag se od 9. srpnja 2015. smanjuje na 250 m². U slučaju primjene alternativnog pristupa, uštede energije procjenjuju se pomoću odgovarajućih standardnih vrijednosti za potrošnju energije u zgradama središnje vlasti prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihova fonda.